

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว

ของ นายสมชาย พงษ์ชา ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๑๖/๒๕๕๐

วันที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางสาวอนงค์ มัชฌิมมาลย์มาศ	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนางสาวอนงค์ มัชฌิมมาลย์มาศ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ส่งคำร้องลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ กรณีนางสาวอนงค์ มัชฌิมมาลย์มาศ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เทศบาลเมืองชุมพรมีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ จำนวน ๒๔๖,๖๒๖,๘๖๘.๖๔ บาท จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร รวมถึงผู้ถูกร้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖

ผู้ร้องได้ตรวจสอบพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องให้ถูกต้องครบถ้วน กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

(๑) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ กรณีเข้ารับตำแหน่ง

ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แต่ปรากฏว่าไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้องขอให้ชี้แจงพร้อมทั้งส่งเอกสารให้ครบถ้วน โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามภูมิลำเนาของผู้ถูกร้อง บ้านเลขที่ ๖๕/๑๒ ถนนท่าตะเภา ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ ๑ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ โดยปรากฏชื่อ วามิณี มัชฌมามาลย์มาศ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

ฉบับที่ ๒ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๒๑๑ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยปรากฏชื่อ อุทัย แสงสุภา เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

ฉบับที่ ๓ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๗๗๐ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ไม่ได้รับใบตอบรับจากไปรษณีย์

(๒) การยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และ

(๓) การยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ และเมื่อครบกำหนดระยะเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วครบหนึ่งปี (พ้นจากตำแหน่งมาครบ ๑ ปี เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘) วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีดังกล่าวแต่อย่างใด

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือถึงผู้ถูกร้องขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาเป็นเวลาหนึ่งปีโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามภูมิลำเนาบ้านเลขที่ ๖๕/๑๒ ถนนท่าตะเภา ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร รวม ๖ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ ๑ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๗๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยปรากฏชื่อ Waminee M. เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๘

ฉบับที่ ๒ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ โดยปรากฏชื่อ วามิณี มัชฌมามาลย์มาศ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ฉบับที่ ๓ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๕๘๑ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ โดยปรากฏชื่อ วามิณี มัชฌมามาลย์มาศ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ฉบับที่ ๔ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๐๗๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ โดยปรากฏชื่อ ปาณิสรา ทองหล่อ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘

ฉบับที่ ๕ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๕๓๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยปรากฏชื่อ เรณู แก้วคุณคุณ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

ฉบับที่ ๖ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๐๘๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยปรากฏชื่อ เรณู แก้วคุณคุณ เป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘

ต่อมาผู้ร้องได้มีคำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงปลัดเทศบาลเมืองชุมพรขอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรของผู้ถูกร้องและเอกสารหลักฐานกรณีเทศบาลเมืองชุมพรได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและ

พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งสำนักงานเทศบาลเมืองชุมพรได้มีหนังสือ ที่ ชพ ๕๒๐๐๑.๑/๒๕๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ส่งสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้อง สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้อง ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ตามประกาศเทศบาลเมืองชุมพร เรื่อง ผลการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เทศบาลเมืองชุมพร ได้มีหนังสือ ที่ ชพ ๕๒๐๐๑/ว ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น แจ้งให้ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร และหัวหน้าส่วนการงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ หนังสือ ที่ ชพ ๕๒๐๐๑/ว ๒๖๔๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แจ้งให้ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร หัวหน้าส่วนการงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ จากคณะวิทยากรจากสำนักงาน ป.ป.ช. หนังสือ ที่ ชพ ๕๒๐๐๑/ว ๒๗๘๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และที่ ชพ ๕๒๐๐๑/ว ๒๖๐๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วครบหนึ่งปี

ต่อมาผู้ร้องได้มีคำสั่งเชิญผู้ถูกร้องและบุคคลที่เกี่ยวข้องในฐานะพยานมาให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. รวม ๕ ฉบับ คือ คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๓ คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๔ คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถับ ค่วน ที่ ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๕ คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถับ ค่วน ที่ ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๖ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๐๔๗ ซึ่งลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ทุกฉบับโดยปรากฏรายละเอียดการชี้แจงและให้ถ้อยคำ ดังนี้

นางสาวปาณิสรา ทองหล่อ และนางสาวเรณู แก้วคุณตุก ได้มีหนังสือชี้แจงสรุปว่า พยานทั้งสองเป็นพนักงานร้านฝรั่งบาร์ ซึ่งเป็นของนางสาววามิณี มัชฌมามาลย์มาศ น้องสาวผู้ถูกร้อง แต่ได้ลาออกจากร้านดังกล่าวแล้ว และไม่สามารถเดินทางมาให้ถ้อยคำได้เนื่องจากติดธุระและไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับผู้ถูกร้อง

นางสาววามิณี มัชฌมามาลย์มาศ พักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๕/๑๒ ถนนท่าตะเภา ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ได้ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานเป็นน้องสาวผู้ถูกร้องและประกอบอาชีพค้าขายทำกิจการร้านอาหารชื่อร้านฝรั่งบาร์ ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรเมื่อปี ๒๕๔๓ และพ้นจากตำแหน่งประมาณปี ๒๕๔๗ โดยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๔๗ ผู้ถูกร้องได้ย้ายเข้ามาพักอาศัยที่บ้านเลขที่ดังกล่าว ประมาณปี ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องย้ายไปทำธุรกิจอยู่ที่จังหวัดระนอง เมื่อมีจดหมายหรือหนังสือส่งถึงผู้ถูกร้อง พยานหรือพนักงานในร้านจะเป็นผู้ลงชื่อรับจดหมายแทน โดยหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๗๗๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ๐๐๐๕.๐๕/๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๕๘๑ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ พยานเป็นผู้รับแทน และเมื่อเปิดอ่านแล้วจะรีบโทรศัพท์แจ้งผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องจะรับรู้เนื้อหาของหนังสือโดยตลอด และหากพนักงานในร้านเป็นผู้รับแทนจะนำมาให้พยาน แล้วพยานจะติดต่อกับผู้ถูกร้องในลักษณะเดียวกัน ปัจจุบันพนักงานในร้านที่ลงลายมือชื่อรับหนังสือแทนได้ลาออกไปแล้วไม่ทราบว่าอยู่ ณ ที่ใด ส่วนผู้ถูกร้องทำธุรกิจขายยาอยู่ที่หลังตลาดจังหวัดระนองและติดต่อกับพยานทางโทรศัพท์เท่านั้น

ผู้ถูกร้องให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า เดิมมีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๖๕/๑๒ ถนนท่าตะเภา ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร และต้นปี ๒๕๔๗ ได้ย้ายภูมิลำเนาไปอาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๔๑/๕๕ ตำบลบางนอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เพื่อประกอบอาชีพค้าขายยาและพักอาศัยอยู่มาจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร และทราบว่าต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๓ ครั้ง คือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งและนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาเป็นเวลาครบหนึ่งปี ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๓ ครั้ง เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แต่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ส่งเอกสารประกอบเพิ่มเติมเนื่องจากขาดสำเนาโฉนดที่ดินและสำเนาทะเบียนบ้านพักพร้อมทั้งให้ประเมินราคาที่ดินและบ้านดังกล่าว ต่อมาได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งเตือนให้ส่งเอกสารดังกล่าวจำนวน ๓ ฉบับ คือ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๒๑๑ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/

๓๓๓๐ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๓๓๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ภายในสามสิบวัน และยังมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๕๘๑ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ โดยผู้ถูกร้องทราบเรื่องการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วครบหนึ่งปีรวมทั้งการไม่ยื่นเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งจากหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ดังกล่าวทุกฉบับและแม้ผู้ถูกร้องจะไม่ได้รับหนังสือด้วยตนเอง แต่นางสาววามิณี น้องสาวเป็นผู้รวบรวมและเปิดอ่านให้ฟังทางโทรศัพท์เหตุที่ผู้ถูกร้องไม่ส่งเอกสารและยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ ดังกล่าวเพราะคิดว่าจะไม่ลงเล่นการเมืองอีกและคิดว่าคงไม่เป็นไร เพราะมีทรัพย์สินไม่มาก

ผู้ร้องมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้เสนอเรื่องต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้องเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับสำเนาคำร้องตามข้อกำหนด

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๒๐ วรรคสอง

ผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พิจารณาแล้ว ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว (พุทธศักราช ๒๕๔๕) มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ได้มีประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว (พุทธศักราช ๒๕๔๕) เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และวรรคสี่บัญญัติให้บรรดาคดีใดที่อยู่ในระหว่าง ดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ดำเนินการต่อไป คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้ดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามคำร้องของผู้ร้องต่อไปได้

ปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยในประการที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ หรือไม่ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง ฟังเป็นยุติได้ว่า เทศบาลเมืองชุมพร มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ รวมทั้งสิ้น ๒๔๖,๖๒๖,๕๖๕.๖๔ บาท จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาของเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรได้รับการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ตามประกาศเทศบาลเมืองชุมพร เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพร ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้อง ภายในกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบในกรณีเข้ารับตำแหน่งไม่ถูกต้องครบถ้วน และไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และมาตรา ๑๓ กำหนดให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว โดยหาได้มีข้อยกเว้นแต่ประการใดไม่ แม้ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่เอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน และกรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยการที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ผู้ถูกร้องจัดส่งสำเนาเอกสารประกอบเพิ่มเติม บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งในส่วนที่ยังขาดอยู่ได้แก่ สำเนาโฉนดที่ดิน และสำเนาทะเบียนบ้านพัก พร้อมทั้งให้ประเมินราคาที่ดินและบ้านดังกล่าวต่อสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งให้ชี้แจงกรณีที่มิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีหลายครั้งซึ่งเท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้อง ดำเนินการจัดส่งเอกสารประกอบบัญชีที่ยังขาดอยู่ดังกล่าวเพิ่มเติมในกรณีเข้ารับตำแหน่งให้ถูกต้องครบถ้วน ตลอดจนให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งและ

กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แต่ผู้ถูกร้องกลับมิได้ดำเนินการแต่อย่างใดเลย ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้องได้ทราบภาระหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้วเช่นนี้ พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องส่อให้เห็นเจตนาของผู้ถูกร้องอย่างชัดแจ้งว่าจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งให้ถูกต้องครบถ้วน และจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ กำหนดไว้ การที่ผู้ถูกร้องคิดว่าจะไม่ลงเล่นการเมืองหรือทรัพย์สินของผู้ถูกร้องมีไม่มากไม่อาจยกมาเป็นข้ออ้างที่จะไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ การกระทำของผู้ถูกร้องต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามคำร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นางสาวอนงค์ มัชฌิมมาลย์มาศ ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมพรตามความเป็นจริง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และมาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒)

นายสมชาย พงษ์ธา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ